

ANEKS KONAČNE ODLUKE

ARBITRAŽNI TRIBUNAL

ZA SPOR OKO MEĐUENTITETSKE GRANICE U OBLASTI BRČKO

Federacija Bosne i Hercegovine

protiv

Republike Srpske

Arbitraža
za oblast Brčko

ANEKS KONAČNE ODLUKE

18. kolovoza 1999.

Zastupnici:

Za Federaciju Bosne i Hercegovine

Frank McCloskey
Ednjard O. Delaney
Mark J. Dinsmore
Barnes i Thornburg

Jay D. Zeiler
Akin, Gump, Strauss,
Hauer i Feld

Za Republiku Srpsku

Nikola Kostich
Styler, Kostich, LeBell,
Dobroski i McGuire

Dr. Radomir Lukić

ANEKS

(Prerađeni tekst, stanje 18. kolovoza)

1. Status stanovnika Distrikta

Svaki sadašnji ili budući stanovnik Distrikta koji je bio državljanin jednog od entiteta prije uspostave Distrikta i dalje ostaje državljanin tog entiteta. Glede ostalih stanovnika Distrikta, uključujući osobe rođene nakon uspostave Distrikta, Supervizor može Statutom vlasti Distrikta, nakon što je uzeo u obzir primjenjive zakone BiH, odrediti da svaka takva osoba ima pravo odabrati u prikladno vrijeme državljanstvo jednog ili drugog entiteta. Nakon uzimanja u obzir primjenjivih zakona BiH, Supervizor također može u Statut Distrikta unijeti mehanizam kojim bi se svakom stanovniku Distrikta dozvolila promjena entitetskog državljanstva, bez obzira na boravište u Distriktu. Entiteti ne smiju nametati stanovnicima Distrikta vojne ili druge obveze, niti stanovnici Distrikta smiju dragovoljno služiti vojnu obvezu u entitetima. Statut Distrikta ili naknadni zakonodavni akti Distrikta mogu da stvore sistem alternativne obveze koju bi stanovnici Distrikta služili umjesto služenja vojnog roka u entitetu. Niti jedan stanovnik Distrikta koji promijeni boravište i odseli se iz Distrikta ne podliježe služenju vojnog

roka u entitetima.

2. Skupština Distrikta

Sve zakonodavne odgovornosti vlasti Distrikta su povjerene Skupštini Distrikta. To su one odgovornosti koje su bitne za funkcioniranje Distrikta kao jedinice lokalne samouprave. Ukupan broj članova, sustav i način izbora Skupštine određen je Statutom vlasti Distrikta. Prvi izbor članova Skupštine će biti održan kada to odredi Supervizor. Svi izbori se održavaju sukladno odredbama niže navedene stavke 9. Nakon izrade Statuta Distrikta i do prvih izbora u Distriktu, Supervizor može da raspusti postojeće Skupštine u Distriktu i konsolidirati ih na takav način da mogu služiti kao zakonodavno i savjetodavno tijelo Supervizoru i vlastima Distrikta. Supervizor određuje veličinu i sustav ovog tijela.

3. Izvršni odbor

Sve izvršne funkcije vlasti Distrikta su povjerene Izvršnom odboru, pod uvjetom da Statut i sam Odbor mogu na odgovarajući način razdijeliti izvršne funkcije Odbora. Nakon izrade Statuta Supervizor može raspusti postojeća administrativna tijela unutar Distrikta i da ih konsolidira u novo privremeno administrativno tijelo čiju će veličinu i sustav odrediti Supervizor. Statut može sadržavati odredbe koje će osigurati, kako je prikladno, da članovi Izvršnog odbora i/ili tajnici Distrikta budu stručno i tehnički kvalificirani za svoja mjesta.

4. Sudski i kazneni sustav

Statut određuje strukturu sudstva Distrikta. Prvobitno Supervizor određuje broj mjesta u sudstvu, ali Skupština Distrikta taj broj naknadno može promijeniti uz suglasnost Supervizora. Sudovi Distrikta su neovisni i imaju opću nadležnost. Supervizor će izvršiti prvobitna naimenovanja (a) članova sudstva Distrikta, i (b) tužitelja i zamjenika tužitelja. Glede naknadnih naimenovanja, Statutom Distrikta će se uspostaviti Komisija za sudstvo, koja je odgovorna za naimenovanje, vrijeme namještenja i razrješenja sudaca i tužitelja sa dužnosti sukladno zakonima Distrikta. Sva ovakva naimenovanja i razrješenja sa dužnosti moraju imati odobrenje Supervizora. Sve osobe naimenovane na ova mjesta moraju biti stručno kvalificirani.

Statutom Distrikta se unutar vlasti Distrikta formira Odjel za sudstvo Distrikta, koje preuzima administrativne funkcije trenutno u nadležnosti Ministarstava sudstva entiteta. Odjel za sudstvo Distrikta imat će pravozastupnika Distrikta koji zastupa pravne interese Distrikta.

Do uspostave zatvorskih ustanova u Distriktu, svaka osoba osuđena na zatvorsku kaznu, svoju kaznu će služiti u zatvorima entiteta čiji je državljanin, iako Supervizor u interesu pravde može izdati nalog za neki drugi oblik odsluženja zatvorske kazne. Osoba bez entitetskog državljanstva može uz odobrenje Supervizora biti zatvorena u bilo kojem entitetu. Ovakva uporaba zatvorskih ustanova entiteta bit će dogovorena sporazumom između Distrikta i entiteta. Distrikt unutar svojih granica osigurava pritvor.

5. Komisija za pravnu reviziju

Supervizor osniva i naimenuje Komisiju za pravnu reviziju, koja je odgovorna za predlaganje novih i izmjene

postojećih zakona da bi se stvorio odgovarajući jedinstveni pravni sustav u cijelom Distriktu. Komisijom predsjedava pravnik iz međunarodne zajednice, i ona sadrži predstavnike oba entiteta. Preporuke Komisije se podnose Skupštini na odobrenje, a nakon toga podliježu odobrenju Supervizora. Ukoliko Skupština ne učini ono što treba, Supervizor može odlučiti o preporukama Komisije nakon konzultiranja sa prikladnim službenicima BiH i entiteta.

6. Provedba zakona

Statutom se predviđa osnivanje policijskih snaga Distrikta, koje preuzimaju funkcije svih policijskih snaga koje se trenutno nalaze u Distriktu, uključujući uniformiranu policiju, pograničnu policiju i financijsku policiju. Međunarodna policija Ujedinjenih Naroda (UN IPTF) će i dalje imati kontrolu nad policijskim snagama Distrikta sukladno Aneksu 11 Daytonskog mirovnog sporazuma. U Statutu jasno stoji da je glavna odgovornost policijskih snaga Distrikta ne samo svakodnevno osiguravanje javnog reda i mira u cijelom Distriktu, nego i osiguravanje potpune slobode kretanja unutar Distrikta sa osobitim naglaskom na slobodu kretanja između istočnog i zapadnog dijela Republike Srpske i između Federacije i Hrvatske.

Statut će također osigurati uspostavu suradnje između policijskih snaga Distrikta i policijskih vlasti entiteta. Dogovori ove vrste su pod nadzorom Međunarodne policije Ujedinjenih Naroda (UN IPTF) i moraju biti odobreni od strane Supervizora. Dogovori uključuju odredbe o pravu na "potjeru" za krivično osumnjičenim osobama. Sukladno odredbama stavka 40 Konačne odluke, policajci entiteta mogu (1) ući u Distrikt radi konzultacija sa policijskim snagama Distrikta i (2) proći kroz Distrikt dok su na službenoj dužnosti, a uz odobrenje Supervizora i/ili Međunarodne policije Ujedinjenih Naroda (UN IPTF).

Na čelu policijskih snaga Distrikta nalazi se šef policije koji podnosi izvješće Izvršnom odboru. Supervizor naimenuje prvog šefa policije i njegovo/njeno osoblje. Naknadna naimenovanja i odluke o zapošljavanju biće donesene sukladno Statutu Distrikta i naknadno donešenim zakonima Distrikta, uz odobrenje Supervizora. Policijske snage Distrikta, pod upravom šefa policije, obnašat će sve administrativne funkcije koje trenutno unutar Distrikta obavljaju Ministarstva unutarnjih poslova entiteta.

7. Carinska služba

Upravljanje carinskom službom, uključujući ubiranje carinskih pristojbi, unutar Distrikta određeno je Statutom. Supervizor, uz konzultacije sa Izvršnim odborom, određuje da li je najprikladniji pristup uspostava neovisne carinske službe Distrikta, ili dodjeljivanje svih ili dijela carinskih poslova privatnim ili javnim organizacijama putem ugovora, ili je neki treći pristup više primjeren situaciji. Kada carinske vlasti Distrikta otpočnu s radom, bit će odgovorne za pregovaranje sa relevantnim vlastima BiH i entiteta oko prikladne raspodjele carinskih prihoda.

8. Oporezivanje i financijska pitanja

A. Oporezivanje

Nakon konzultacija sa predstavnicima OHR-a, BiH i oba entiteta, Supervizor Statutom određuje odgovarajući sustav oporezivanja u Distriktu, uključujući administraciju i naplatu poreza. Razmotrit će se pitanje da li treba stvoriti neovisnu poresku službu Distrikta, ili naplatu poreza i poreznu administraciju treba dodijeliti vanjskim privatnim ili javnim organizacijama putem ugovora. Sukladno odredbama Statuta, Skupština Distrikta je odgovorna za donošenje prikladnih poreznih zakona, koji moraju imati odobrenje Supervizora. Nakon što sa određenim

datumom, kojeg određuje Supervizor, na snagu stupa sustav oporezivanja Distrikta, stanovnici Distrikta više neće podlijevati oporezivanju ni u jednom od entiteta, osim ako tako nije određeno poreznim zakonima Distrikta.

Supervizor ima ovlasti da sve gospodarstvene aktivnosti na području tržnice "Arizona" potpuno uskladi sa relevantnim poreznim zakonima.

B. Proračun

Izvršni odbor Distrikta, pod vodstvom Supervizora, odgovoran je za pripremanje godišnjeg proračuna Distrikta. Prije izbora Skupštine Distrikta, Supervizor ima ovlasti za usvajanje proračuna Distrikta. Nakon toga proračun se podnosi Skupštini Distrikta na odobrenje. U slučaju da se Supervizor ne slaže sa proračunom kojeg je Skupština usvojila, Supervizor će se upustiti u konzultacije sa Skupštinom, ali ostaje krajnji autoritet u slučaju da se neslaganja ne mogu razriješiti. Općeniti cilj Distrikta je financiranje iz prihoda prikupljenih lokalno i sredstava dobijenih raspodjelom carinskih prihoda kao što je navedeno u stavci 7. U slučaju da Supervizor ustanovi da postoji ili da će doći do "manjka" između prihoda i troškova koje je u proračunu odobrio, vlastima BiH se može uputiti apel za dobijanje dodatnih prihoda. Ukoliko se potrebni dodatni prihodi ne mogu dobiti na neki drugi način, bit će osigurani od strane entiteta, i to dvije trećine od strane Federacije i jedna trećina od strane RS, osim ukoliko se drugačije ne dogovori ili Supervizor ne odredi. Izvršni odbor Distrikta je odgovoran za sprovođenje proračuna.

9. Glasovanje

Svaki stanovnik Distrikta, koji je državljanin BiH i koji po relevantnim izbornim zakonima i propisima ima pravo da glasuje u Distriktu, imaće pravo glasovati: (a) na izborima u Distriktu za Skupštinu i sve druge izborne funkcije Distrikta; (b) na entitetskim izborima za Predsjedništvo BiH i za Zastupnički dom BiH, time što će glasovati u entitetu čiji je državljanin; i (c) na izborima entiteta čiji je državljanin. Glede izbora u Distriktu koji bi se mogli održati prije pripreme Statuta Distrikta, Supervizor određuje pravila sukladno (do mjere do koje smatra prikladnom) relevantnim zakonima i propisima koji reguliraju izbore, a prvobitni izbori se održavaju pod nadzorom OSSE-a. Kod svih kasnijih izbora u Distriktu, izborna pravila i pravo glasanja uspostavljeno Statutom Distrikta sukladno (do mjere do koje Supervizor smatra prikladnom) relevantnim zakonima i propisima koji reguliraju izbore, a Supervizor određuje način nadzora kasnijih izbora. Prilikom uspostave izbornog sustava Distrikta, Supervizor može odabrati bilo kakav izborni mehanizam koji, po njegovoj prosudbi, promiče punu i pravičnu zastupljenost svih čimbenika multietničkog pučanstva Distrikta.

10. Znakovlje

Skupština Distrikta određuje svo znakovlje Distrikta, pod uvjetom da je svo znakovlje politički i etnički neutralno i da podliježe konačnom odobrenju Supervizora. Distrikt nema drugi stijeg osim stijega Bosne i Hercegovine. Stjegovi oba entiteta mogu se isticati unutar Distrikta, ali samo skupa sa stijegom BiH. Stijeg jednog entiteta neće se isticati ukoliko se ravnopravno ne istakne stijeg drugog entiteta. Latinica i ćirilica koriste se ravnopravno za sve službene svrhe. Svaki stanovnik Distrikta ima pravo tražiti izdavanje službenih dokumenata na jednom od tri službeno priznata jezika, i ima pravo koristiti bilo koji od tih jezika u službenim i svim drugim dopisima. Vlasti Distrikta su odgovorne za izdavanje osobnih iskaznica Distrikta sukladno zakonima BiH i odredbama statuta koje je odobrio Supervizor, a uporaba putovnica bit će pod kontrolom zakona BiH.

11. Nastavni plan i program

Nakon osnivanja i konzultiranja sa Savjetodavnim odborom za obrazovanje, u kome će zastupljenost biti uravnotežena, a stručnost međunarodna, Supervizor će integrirati obrazovni sustav Distrikta, uskladiti nastavne planove i programe unutar Distrikta, i osigurati uklanjanje nastavnog materijala za koji on smatra da nije dosljedan ciljevima stvaranja demokratskog multietničkog društva u Distriktu. Sve dok Supervizor ne odredi drugačije, svaka škola unutar Distrikta će nastaviti sa uporabom svog postojećeg nastavnog plana i programa. Svaki stanovnik Distrikta ima jednak pristup odgovarajućem obrazovanju bez diskriminacije, a i nastavno osoblje se također zapošljava na nediskriminirajućim principima. Supervizor ima ovlasti donošenja konačnih odluka po takvim pitanjima kroz cijeli tijek perioda supervizije, a nakon čega će ovlasti biti u rukama Izvršnog odbora.

12. Društvena/javna imovina

Vlasti Distrikta upravljaju svom društvenom/javnom imovinom unutar Distrikta, i imaju ovlasti, uz Supervizorovo odobrenje, da vrše privatizaciju društvene/javne imovine sukladno primjenjivim zakonima BiH. Društvenom/javnom imovinom u Distriktu se ne smije raspolagati, osim ako je to sukladno zakonima BiH i uz odobrenje Supervizora.

13. Kretanje vojske kroz Distrikt

Članak 42 Konačne odluke određuje da se, nakon okončanja mandata SFOR-a, vojnim snagama entiteta dozvoljava prolaz kroz teritoriju Distrikta samo "sukladno zakonima BiH i Distrikta". Da bi se pojasnila namjera te odredbe, Tribunal ovdje treba navesti da se zakoni BiH ili Distrikta ne trebaju provoditi ili nametati tako da bezrazložno spriječavaju svako predloženo kretanje vojnih snaga, čija je svrha i učinak da se dopusti kretanje snaga iz razloga koji nisu agresivne prirode.